

Xesc Forteza, sobretot, actor

«De joves tots hem estat incendiaris però amb el temps ens tornem bombers...»

Xesc Forteza, una vida dedicada al teatre.

JOAN CELIA

Com cada any, i per Nadal, la companyia de teatre Xesc Forteza s'instal·la al Saló Rialto per a representar, durant el temps que el públic ho digui, la darrera comèdia que ha escrit, dirigit i protagonitzat Xesc Forteza. Un repàs als darrers anys ho confirma: *Dimoni, món i carn* (1984); *Ca ses monges* (1986); *Quin trutger!* (1988); *Jubilat ve de*

jubileu (1989). Xesc, a més, hi participà com a actor l'any 1987, en una producció del Centre Dramàtic de les Illes Balears i la Companyia Anselm Turmeda, fent el personatge d'Harpagó a *L'avar* de Molière, i el 1988 amb *La gran il·lusió* d'Edoardo Di Filippo amb el Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya, on va treballar amb Joan Monleón.

La Companyia, sobretot als anys setanta, va muntar obres com *Ninette i un senyor de Mallorca*, de Miguel Mihura (1967), *Sonar per dos* d'Aldo Benedetti (1974) o *Orquestrina de senyorettes* d'Anouilh (1980). Xesc Forteza començà a actuar a la desapareguda companyia Artis l'any 1945, fins avui ha anat alternant el fet de dirigir, escriure i actuar a les se-

ves comèdies i amb la seva companyia pròpia, al capdavant de la qual duu més de vint anys de trajectòria pels escenaris de les Illes.

—Xesc, amb 42 anys de professió, ¿no es fan feixugues dues funcions diàries?

—Sí, sí que ho són, i ja m'agradaria només fer-ne una... però la Companyia no es podria mantenir i clar... som una companyia

que no rep subvencions de cap tipus i que ens hem d'autofinçar tots els costos. Si algú ens subvencionàs una funció... jo, encantat.

—*Fa poc de temps afirmaves que el públic mallorquí és un dels més difícils de la geografia espanyola...*

—Sí... i no només ho dic jo, sinó també altres companys que, aquí, no s'arranquen fàcilment els aplaudiments i no som especialment efusius, cosa que no vol dir que no siguem igualment agraïts. Deu ser el fet insular i el caràcter que ens fa ser més reservats...

—*¿Què penses quan et diuen que el teu públic és cada any el mateix?*

—Fa quaranta anys que faig teatre i m'ho han dit moltes vegades... no en faig cas... al teatre cada dia tenc gent de tot tipus, de totes les

edats i de totes les classes socials.

—*¿Com està el teatre a les Illes actualment?*

—Malament, no m'agrada.

—*¿I com veus l'experiència de fer cooperatives professionals que duen a terme grups com La Iguana o Estudi Zero?*

—Em pareix molt bé i m'agradaria que els anàs bé.

—*¿En quin moment et sents més a gust i còmode, quan escrius les obres, quan dirigeixes o quan actues?*

—Són tres coses molt diferents... jo som per damunt de tot un actor i m'ho pas molt bé i em diverteix molt actuar. Si dirigesc o escric les obres és degut un poc al fet que no m'agradava massa el que veia.

—*En aquesta darrera obra, Jubilat ve de jubileu,*

t'has centrat més a definir els personatges i les seves caracteritzacions que a produir situacions còmiques com has fet en altres obres teves, ¿... és així?

—Sí, i amb una clara intenció de recuperar una llarga tradició del teatre espanyol de crear personatges prototípics i donar una gran importància a la seva caracterització. Jo he volgut recuperar aquesta tradició i en aquesta obra m'ha interessat molt aquest aspecte, més que fer una narració amb situacions.

—*Els vostres espectacles els dus de gira per altres indrets...*

—Anem pels pobles contractats pels ajuntaments, i només anem a Menorca amb un contracte amb un teatre com feim aquí a Palma, i amb molt d'èxit, i a Eivissa. Sortir a la península encareix

massa els pressupostos, has de pensar que són 22 persones i traslladar-les i mantenir-les a llocs com València o Barcelona és molt difícil.

El que ningú pot qüestionar a Xesc Forteza és el fet que és l'actor i la Companyia de teatre de les Illes que atrau un major nombre d'espectadors, i que aconsegueix que les obres es representin dos o tres mesos amb dues sessions diàries, sense comptar les actuacions en altres pobles illencs, i això sense ajudes de les Institucions Públiques. Xesc és, sens dubte, un dels personatges més populars de Mallorca i que ha sabut connectar perfectament amb un gran nombre de públic, per això se'l considera un *show-man* i una persona estimada i admirada.

Jaume Reus

Horaris
Centre Julio González
Guillem de Castro, 118
46003 València
De Dimarts a Diumenge:
de 11 a 20 hores.
Diumenge: entrada lliure.
Dilluns tancat.

2 DE DESEMBRE - 28 DE GENER

ORGANITZA: IVAM MUSEU D'ART DE SAN DIEGO

7 Sorolla

SOROLLA A L'IVAM

PINTURES

97 OBRES DE MUSEUS
I COL·LECCIONS PRIVADES
D'ESPANYA, FRANÇA,
ELS ESTATS UNITS, SUÏSSA,
SUÈCIA, ITÀLIA I EL JAPÓ

C. VOSAMAR

PATROCINAT PER:

COMITE CONJUNTO HISPANO-NORTEAMERICANO
PARA LA COOPERACION CULTURAL Y EDUCATIVA. MADRID

IVAM CENTRE JULIO GONZALEZ

